

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΠΟΙΗΤΑΣ

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΔΑΝΤΗ

ΥΠΟ ΔΕ ΟΤΤΟ

Ὁ Δάντης ἦτο ὁ πρῶτος μέγας Ἰταλὸς καὶ ὁ συγγραφεὺς ἑνὸς ἔργου, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει τὸ ὁμοῖόν του ἐν τῇ παγκοσμίῳ φιλολογίᾳ. Φέρει τὸν τίτλον «Θεία κωμῳδία» εἰς δὲ λογοκριτῆς ἄλλοτε ἀφηγόρευσε τὴν κυκλοφορίαν τούτου ὑπὸ τὸ πρῶσχημα, ὅτι μὲ τὰ θεῖα πράγματα δὲν πρέπει νὰ παίζεται κωμῳδία, Διὰ τὸν τίτλον τοῦτον ὁμῶς δὲν εἶναι ὁ Δάντης ὑπεύθυνος, Ὡνόμασε τὸ ἕξ ἑκατὸν ἀσμάτων ἀποτελούμενον ποιητικὸν ἔργον του «κωμῳδία», καθότι τοῦτο ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν τραγωδίαν ἔχει εἰρηρικὸν τέλος. Βραδύτερον ὁμῶς ἀπεκλήθη αὐτὸς ὁ ποιητῆς divino (θεῖος), δύο καὶ ἡμισὺν δὲ αἰῶνας μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ ἔργου, τῷ 1555, ἔδωκεν εἰς ἐκδότης εἰς αὐτὸ τὸν τίτλον divina commedia.

Ὁ Δάντης εἶναι ἐπίσης ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἔργου «Vita nuova» (νέα ζωὴ) ἐν τῷ ὁποίῳ οὗτος δι' ἀσμάτων ψάλλει τὸν ἐκστατικὸν αὐτοῦ ἔρωτα πρὸς τὴν Βεατρίκη τὴν ὁποίαν οὗτος τὸ πρῶτον καὶ ὅτε ἀμφοτέροι ἦσαν ἡλικίας 9 ἐτῶν εἶδεν εἰς τὸν οἶκον τῶν γονέων τῆς. Ὁ υἱὸς τοῦ Δάντη Πέτρος Allighieri, ὅστις ἦτο διάσημος νομοδιδάσκαλος μᾶς ἔκαμε γνωστὸν, ὅτι ἡ Βεατρίκη τοῦ Δάντη ἦτο ἡ κόρη ἑνὸς Φόλκο Πορτινάρι, οὐτινος ἡ διαθήκη πραγματικῶς ἀναφέρει μίαν θυγατέρα Btce ἣτις εἶχε νυμφευθεῖ μὲ τὸν υἱὸν μᾶς ἐκ Φλωρεντίας τραπεζιτικῆς οἰκογενείας. Νεώτεροι ἀναζητήσεις ὁμῶς ἔθεσαν τοῦτο ἐν ἀμφιβόλῳ.

Εἶναι ἐπίσης πιθανὸν καὶ εἰς τοῦτο ἐνισχύεται τις ἂν λάβῃ ὑπόψει τὰς συνηθείας ἐκείνων παρ' οἷς ἐδιδάχθη ὁ Δάντης, ὅτι ἡ Βεατρίκη δὲν ὑπῆρξε πραγματικῶς δὲν εἶναι ἢ ἐν ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ ἐκλεγέν ὄνομα.

Τὸ βέβαιον πάντως εἶναι ὅτι ὁ Δάντης οὐδέποτε ἦλθεν εἰς προσωπικὰς σχέσεις πρὸς αὐτήν. Ὁ ἔρωσ τοῦ Δάντη πρὸς τὴν Βεατρίκη δὲν εἶχε τίποτε τὸ ὑλικόν. Ἦτο τὸ ὕψιστον ιδεῶδες τοῦ πλατωνικοῦ ἔρωτος. Ὅτε αὕτη εἰς ἡλικίαν 24 ἐτῶν ἀπέθανε, ἔγραψεν οὗτος, ὅτι δλόκληρος ἡ πόλις ἐχῆρευεν καὶ ἀνέλαβε «di dire lei quello che mainon fu detto d' alcuna» νὰ εἴπη περὶ αὐτῆς ὅ,τι περὶ οὐδεμιᾶς ἐλέχθη. Κατέκρατῃσε τὸν λόγον του.

Εἰς τὸ κολοσιαῖον αὐτὸ ποίημα τῆς Θείας κωμῳδίας δδηγεῖ τὸν Δάντην ὁ ποιητῆς Βιργίλιος, ὅστις κατὰ τὸν μεσαῖωνα θεωρεῖτο ὁ φορεὺς πάσης γήινης σοφίας διὰ μέσου τῆς κολάσεως καὶ τοῦ πυρὸς τοῦ ἐξωτέρου, εἶτα ὁμῶς ἀντικαθιστᾷ τὸν Βιργίλιον ἢ Βεατρίκη ὡς ἐκπρόσωπος τῆς θεολογίας ὡς ὁδηγὸς τοῦ Δάντη διὰ μέσου τοῦ Παραδείσου. Ἐν τέλει ὁμῶς πρὸ τοῦ Θεοῦ ἀντικαθίσταται καὶ αὕτη διὰ τοῦ μυστικιστοῦ Bernucarel von Clairvaux ὅπερ σημαίνει, ὅτι ἐνταῦθα οὐδὲν δύναται ἡ θεολογία ὅτι ἐνταῦθα ἀρχίζει ὁ μυστικισμὸς.

Ἡ Δάντειος περιγραφή τοῦ ἀνὰ τὴν κόλαιν καὶ τὸν οὐρανὸν ταξιδίου του εἶναι μία ἐγκυκλοπαίδεια πάσης γνώσεως. Θεολογία καὶ φιλοσοφία, τοπικὴ καὶ παγκόσμιος ἱστορία, ὅλα ἐνυπάρχουσιν ἐν αὐτῇ, ὅλα παριστάνοντα μὲ ὑψίστην ποιήσιν καὶ τελείως διαπερασμένα μὲ τὸ μοτίβον τῆς ἀπολυτρώσεως. Εἰς τὴν ἀφιέρωσιν τοῦ «Παραδείσου» εἰς τὸν Can grande dilla scalla τῆς Βερόνας ἔγραψε οὗτος, ὅτι σκοπὸς τοῦ ποιήματος εἶναι νὰ μεταφέρῃ τοὺς ζῶντας εἰς τὴν κατάστασιν τῆς πλήρους εὐτυχίας.

Ὁ Δάντης κατεῖχε πάσας τὰς γνώσεις τῆς

ἐποχῆς του. Ὁ Διδασκαλὸς του, ὁ Φλωρεντινὸς κρατικὸς σύμβουλος Brunetto Latini εἶχε συγγράφει μίαν ἔμμετρον ἐγκυκλοπαίδειαν τιτλοφορουμένην «tresor» καὶ μάλιστα εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν. Ὁ Δάντης προὔτιμισε τὴν Ἱταλικήν. Ἐἰς τὸ βιβλίον «convivio» (συμπόσιον) διεπραγματεύθη κατὰ πρότον φιλοσοφικὰ ζητήματα εἰς τὴν Ἱταλικὴν γλῶσσαν, ἐν δὲ τῷ ἔργῳ του «de vulgari eloquentia» ἀναπτύσσων οὗτος τὰς ἀντιλήψεις του ἐπὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος ἐκηρύχθη ὑπὲρ τῆς Ἱταλικῆς γλώσσος διὰ τὰς συγγραφάς.

Ὁ Δάντης ἦτο πατριώτης, ἐνθερμος πατριώτης ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. Τὸ γεγονός δὲ τοῦτο ὑπῆρξεν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐπίκρανε τὴν ζωὴν του περισσότερο παντὸς ἄλλου. Ἐκ τῆς Παπικῆς Φλωρεντίας ἐξωρίσθη. Ὁ ἐπὶ τῆς πυρᾶς δὲ θάνατος τὸν ἤπειλε εὐθὺς ὡς ἤθελεν ἐπιστρέφει. Κατ' ἀρχὰς ἦτο καὶ αὐτὸς ὁπαδὸς τοῦ Ἱταλικοῦ Παπικοῦ κόμματος, ἀλλ' ὅμως τὰς ἐκθέσμοις ἐπιθυμίας Βονιφατίου τοῦ 8ου πρὸς ἀπόκτησιν μεγαλυτέρας δυνάμεως ἐπολέμει Ὁ Δάντης δὲν διέβλεπε τὴν σωτηρίαν τῆς Ἱταλίας ἢ ἐν μιᾷ ἰσχυρᾷ αὐτοκρατορίᾳ ἐχούσῃ ὡς στήριγμα τὴν μεγαλειότητα τοῦ Ρωμαϊκοῦ λαοῦ καὶ διὰ τοῦτο ἐχειροκρότησεν οὗτος τὸν Ἑρρῖκον τὸν ἕκτον, ὅτε μὲ τὸν μαῦρον ἀετὸν ἐπὶ τῆς χρυσοῦς σημαίας ἔμελλε νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Φλωρεντίαν. Ἀποτυχόντος τούτου ἐν τῇ ἐκστρατείᾳ του ὁ Δάντης ἔθεσε ὅλας του τὰς ἐλπίδας εἰς τὸν Cau grande, τὸν ἐκτελεστὴν τῆς διαθήκης τοῦ αὐτοκράτορος, τὸν ἀρχηγὸν τῶν Γιβελίνων, ἐκεῖνον, ὅστις παρέσχε εἰς αὐτὸν προστασίαν ἐν τῇ ἐξορίᾳ, τὸν μέλλοντα αὐτοκράτορα. Ἀλλὰ καὶ ὁ Cau grande οὐδὲν κατώρθωσε. Ὁ τελευταῖος ἀποθανὼν Ἀνατὸλ Φράνς ἔγραψε κάποτε, ὅτι ὁ Πιλάτος ἠρώτησε τὸν Βιργίλιον ποῖαν ἰδέαν ἔχει περὶ τοῦ Δάντη καὶ οὗτος ἀπήντησε, ὅτι δὲν θέλει κὰν νὰ γνωρίζῃ αὐτὸν τὸν Ἑτροῦσκον. Εἰς αὐτὸ ὑπάρχει κατὰ τὸ ἀληθινόν. Τὸ ἀποτρόπαιον τῶν περὶ τῆς κολάσεως ἀφηγήσεων τοῦ Δάντη ἐνθυμίζει ὀλίγον τὴν ἐπιτύμβιον τέχνην τῶν Ἑτρούσκων, Ἀλλὰ ὠραιώτερα καὶ πλέον εὐχαρις ποιήσεις ὑπάρχει καὶ εἰς τὴν θείαν κωμωδίαν, μόνον δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ ἀνεύρῃ τις ἀμέσως τοὺς

σχετικὸς στίχους. Μερικὰ ὄρατα συναρπαστικὰ ἐπεισόδια ἔγιναν πλέον εἰς εὐρύτατον κύκλον γνωστὰ, ὅπως π. χ. ἡ ἱστορία τοῦ Παύλου καὶ τῆς Φραγκίσκης. Εἰς ἀνεπίδως τῆς Φραγκίσκης τοῦ Rimini ἦτο ὁ Guido da Polente τῆς Ραβέννας, ὁ τελευταῖος θαυμαστής καὶ προστάτης τοῦ Δάντη. Δι' αὐτὸν οὗτος ἀνέλαβε μίαν ἀποστολὴν εἰς τὴν Βενετίαν, ἐνθα καὶ ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 56 ἐτῶν. Ἡ διακαεστέρη του ἐπιθυμία νὰ εἰσέλθῃ ὡς διαφνοστεφῆς ποιητῆς εἰς τὴν ἀγαπημένην του Φλωρεντίαν, ἔμεινεν ἀνεκπλήρωτος.

Οὗτως ὁ μέγιστος τῶν Ἱταλῶν ἀπέθανεν ὡς πολιτικὸς μάρτυς ἐν τῇ ἐξορίᾳ.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Λουθήρου ἔξω ἐν Γερμανίᾳ 2,645,000 καλόγηροι καὶ 200.000 καλογραταί.

Ἡ Ἑφθήμερις τῶν Συζητήσεων κατὰ τὸ 1803 τὸ μᾶλλον ἀναγινωσκόμενον ἐξ ὅλων τῶν Γαλλικῶν φύλλων εἶχε κυκλοφορίαν 6.000 φύλλων.

Εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Ὀλδεμβούργου τῷ 1704 ἀπηγορεύετο αὐστηρῶς νὰ ὀμιλῶσι καὶ ἐκτὸς τοῦ Σχολείου ἄλλην γλῶσσαν πλην τῆς Λατινικῆς.

Εἰς τὸ Βερολίνον κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα ὑπῆρχον 73 διάφορα εἶδη ζύθου.

